



## Korte geschiedenis Lytse Marren gebied

Al in 600 voor Chr hebben mensen geleefd in het Lytse Marrengebied! Niet tussen de groene weilanden zoals nu, maar in een gebied dat speelbal was van de zee! Men woonde op terpen en dat was bittere noodzaak om uit de greep van het water te blijven. Rond 900 begon men rond de terpen ook dijken aan te leggen om zich te beschermen tegen het water. Deze inpolderingsgebieden werden ook wel 'Hemmen' genoemd (In het Fries: 'Himmen') De terpen en dijken vormen nog altijd de vaste waarden in het landschap en hebben het landschap gevormd zoals het nu nog is. De routes voeren vaak over zo'n dijk waarvan de 'Himdyk' een van de oudste uit de omgeving is. Wanneer u van weidse vergezichten houdt, dan komt u in dit Lytse Marrengebied goed aan uw trekken. De wind die er altijd staat zorgt voor prachtige schoongewaarde luchten en deze tocht zit vol met prachtige dorpjes waar het lijkt of de tijd heeft stil gestaan.

"Wie Friesland wil ervaren moet deze tocht gedaan hebben! Een van de mooiste fietstochten van de Zuidwesthoek van Friesland" Bron: VVV.

### Algemene informatie

De tocht voert door de Friese weilanden, langs de oevers van de meren met haar riet en water en door veel karakteristieke Friese dorpjes met hun eigen cultuur-historische monumenten, zoals boerderijen, molens, kerken e.d..

**Fietsroutenetwerk:** 5, 8, 24,13, 12, 30, 29, 39, 37, 38, 32, 33, 16, 15, 14, 10, 11, 5 (elk knooppunt kan fungeren als startpunt van de fietstocht)

### Bijzonderheden:

- Lengte ca 45 km
- Voet-/fietsveer (openingstijden zie onderaan)
- Fietsverhuurders in: Oudega, Heeg, Bolsward en IJlst
- Fietsroute kan op verschillende plaatsen worden gestart (gemarkt met\*)
- Route ook bereikbaar per trein.
- Op de route dient u, ter hoogte van de spoortunnel bij Syp-Set (15), een tweetal trappen te gebruiken. Voorzieningen voor de fiets zijn aanwezig!

### Startpunten:

#### \* Startpunt Bolsward (5)

U start bij de bibliotheek en rijdt richting het stadhuis van Bolsward zo fietst u richting Sneek (8). In Nijland (24) slaat u bij het café rechtsaf. U gaat onder het viaduct door richting Blauwhuis.

Tip: u vindt aan het Wolsumerketting bij de ophaalbrug (tussen knooppunt 13 en 12) een kano- en roeibootverhuur met theetuin. Voor een kano met een kop koffie en appelgebak.

Het volgende dorp is Blauwhuis. De toren van de St.Vituskerk (1867) in Blauwhuis ziet u al van verre staan. De kerk is een ontwerp van de bekende architect P.J.H.Cuyppers (Centraal station en Rijksmuseum Amsterdam). Haar naam dankt het dorp aan de dakpannen van het toenmalige polderhuis dat na de drooglegging werd gebouwd. Het dorp is momenteel bezig met het restauratieplan van de z.g. 'Oljemole'. Deze toekomstige molen krijgt de functie van oliemolen.

In Blauwhuis (12) gaat u linksaf richting Westhem/ IJlst. Het kerkje van Westhem (13e eeuw) is onlangs gerestaureerd en zeker de moeite waard even van dichtbij te bekijken. U blijft deze weg ca. 5 km volgen (Himdyk) tot vlakbij IJlst. U gaat door 'Pykesyl'. U komt vervolgens over een spoorwegovergang.

Voor u ligt het bezienwaardige stadje IJlst – een van de Friese 11 steden (aanwezig: Nootgedagt Museum met Doe-centrum)

Ook kunt u de vlakbij IJlst gelegen Galerie te Oosthem bezoeken (tussen knooppunt 27-41) De Galerieuwer ziet uit naar uw komst!

Na ongeveer 500 meter (39) slaat u bij de driesprong rechtsaf (fietspad).

#### \* Startpunt IJlst (per trein bereikbaar) Bij het station richting Heeg na de brug bij de driesprong linksaf! (39)

Let op!! Na 100 meter (37) slaat u rechtsaf het fietspad op richting Oudega. Halverwege dit fietspad staat een tweetal informatie borden over de daar aangelegde ecologische verbindingzone en het aanwezige z.g. Joods kerkhof. Twee onderwerpen om even bij stil te staan!

Nadat u dit fietspad heeft afgelegd (38) slaat u rechtsaf Oudega in. Een mooi watersportdorp gelegen aan de Oudegaaster Brekken, een van de mooiste meren van Friesland.

#### \* Startpunt Oudega (32)

Bij de kerk gaat u over de brug richting Gaastmeer. U blijft deze weg volgen. U komt in de Kleine Gaastmeer. Na driehonderd meter slaat u bij de eerstvolgende driesprong (33) rechtsaf richting Nijhuizum/Workum.

#### \* Startpunt Gaastmeer, richting Oudega na 500 meter linksaf (33)

Aan het eind van de (Kaepwei) komt u bij een pontje dat u aan de andere kant van de Grons brengt (openingstijden: zie onder).

Aan de overkant van de Grons volgt u het pad. Na 500 meter slaat u rechtsaf richting Oudega (16). Voor camping 'de Klompen' slaat u rechts af het Brekkenpaad op richting Oudega (zie paddestoel). Na ongeveer 3 kilometer staat aan deze route een bord gewijd aan de Friese dichter Gerben Rypma.